

Juridische informatie is gewoon business!

Raimond Giard¹

De door Laurens Mommers genoemde mogelijkheden zijn mij wel dege-lijk bekend. Zeker *Legal Intelligence* biedt een weliswaar breed maar beslist geen volledig spectrum van de Nederlandstalige rechtsliteratuur. Het is een commerciële zoekdienst waarop diverse uitgevers hun informatie in verschillende pakketten tegen betaling beschikbaar stellen. Maar als aansprakelijkheidsjurist kom ik waardevolle bronnen als *Aansprakelijkheid*, *Verzekering & Schade* en *Letsel & Schade* er niet in tegen. Op zijn best zijn de artikelen nu op internet te vinden en niet op een plank. Overigens, bij sommige uitgevers is die opgevraagde tekst niet meer in de oorspronkelijke vorm beschikbaar, maar puur als platte tekst zonder de oorspronkelijke paginanummers, die dan weer teruggezocht moeten worden. Waarom niet, zoals in de rest van de wetenschappelijke uitgeverwereld, alles zoals oorspronkelijk geprint nu beschikbaar stellen in pdf-formaat? Iets anders nog: hoe komt het dat ik een toch interessante bron als bijvoorbeeld *Trema* op geen enkele manier via internet kan raadplegen dan via betaling? Welk belang is daarmee gediend? Kijk eens naar de *British Medical Journal* of het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, daar kun je als jurist niet-abonnee in de inhoudsopgave grasduinen maar er is wel een abonnement of een bibliotheekportal nodig voor het raadplegen van de artikelen. En er bestaat bij de meeste medische bladen een *e-mail alert*, waarbij je de inhoudsopgave vlak voor verschijning krijgt toegemailed. Dat lukt me bij het recht alleen bij buitenlandse bladen – en tegenwoordig bij het *NJB*!

Ik kies bij mijn stellingname voor het perspectief van juridische

wetenschapsbeoefening. Wanneer ik over een onderwerp wil schrijven, moet ik het eerst kunnen uitdiepen waarbij ik door middel van een zoekactie een overzicht moet kunnen vormen van eerdere publicaties over het onderwerp en aan de hand van samenvattingen kunnen beoordelen of de gevonden artikelen de moeite waard zijn om nader te bestuderen. De inhoud en het gebruik van de databank moet niet op grond van zakelijke maar door wetenschappelijke factoren worden bepaald. Als *peer review* eindelijk serieus genomen gaat worden, dan moeten referenten via zoekmachines zich op het onderwerp kunnen oriënteren of in het manuscript geciteerde artikelen snel kunnen raadplegen. Dat ben ik en dat blijf ik in de geneeskunde anders – beter – gewend. Kennelijk heeft mijn universiteit bij haar portals trouwens niet voor de hierboven genoemde commerciële firma gekozen.

Stuiten we met deze beschouwing eigenlijk niet op een heel fundamenteel probleem? Welke informatie wordt er wetenschappelijk en in de rechtspraktijk gegeneerd en wat willen we daar eigenlijk mee? Onderzoek doen? Geld verdienen? Welke informatiebehoefte leven er bij advocatuur, rechtspraak en wetenschappelijk onderzoek? Hoe zorgen wij ervoor dat informatie niet alleen beschikbaar is, maar ook dat die gegarandeerd betrouwbaar is? En hoe rubriceren en catalogiseren we data? Zo zijn er nog veel meer vragen te beantwoorden. Die discussie is te weinig gevoerd.

Het meest gênant vind ik dat de rechtspraak nog steeds niet volledig digitaal ontsloten is. Dat moet toch een schatkamer zijn voor het zo broodnodige empirische onderzoek? Ik ben momenteel bezig met analyse van de (tucht)rechtspraak rond de

gemiste diagnose hersenvliesontsteking, maar daarvoor heb ik echt alle casusposities nodig en die vind ik niet via rechtspraak.nl. Daarom kan ik dus geen valide uitspraken over dit onderwerp doen. Als ik binnen twee weken na verschijning van een vonnis daarover een annotatie moet schrijven, duurt het vier weken eer ik een afschrift van een benodigd eerder tussenvonnis krijg, want ik kan het niet eenvoudig via internet raadplegen. Overigens gaat het niet alleen om al die vonnisteksten te ontsluiten, maar ze moeten ook goed worden gecodeerd om er onderzoek mee te kunnen doen.

Beste Laurens, ik wil met dit alles beslist niet alle inspanning die er door uitgevers en door jou op dit gebied gedaan zijn naar de Windowsprullenbak verwijzen, maar wil het in ons land ooit goedkomen met zoekmachines, databanken en publicaties ten behoeve van de juridische wetenschap, dan moeten we vanuit een veel breder perspectief dan de zakelijke belangen van uitgevers naar al die kwesties kijken, vooral op fundamenteel niveau. Elke vorm van wetenschapsbeoefening wordt door de ontwikkelingen van het World Wide Web beïnvloed, zeker ook de rechtswetenschap. De wereld wordt daarmee opener, communicatiever en ook kwetsbaarder. Maar diezelfde rechtswetenschap bevindt zich tegelijk in een fase waarin zij worstelt met haar wetenschappelijkheid. Kortom: heel veel materie voor een dringend noodzakelijke, fundamentele en vooral open discussie! •

Auteur

1. Dr. R.W.M. Giard is universitair hoofddocent aan de Erasmus School of Law van de EUR en klinisch patholoog bij het Maasstad Ziekenhuis te Rotterdam en is oud-redacteur van het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*.